

Ljubljana iz veka v vek

Kakor vse se tudi mesto poraja, živi in umira — Kakšna bo Ljubljana v prihodnjem stoletju

Ljubljana, 21. avgusta. Kaj je večno? Nič! Večnega ni samo menjava. Menjava nepretrgana, večni grobo očista, včasih komaj zaznavna; ukazuje življenju, v kakšni obliki se pojavlja, je življenje samo od zibel do groba pa od groba do zibel. Toda v svetu ne živijo in se ne menjavajo samo ljudje, rastline in živa bitja. Svoje življenje ima tudi trda, neživa snov, ki jo oblikujejo človeška roka in prirodne sile.

Rodil se je kamen

Morda boste debelo pogledali, in vendar je tako, čeprav se vam zdi, da se more roditi samo človek, žival ali izcimiti rastlina. Toda kakor se odtrga novo človeško življenje od trpečega materinega telesa in je v tistem trenutku že samostojno, navezano samo nase, na svoj organizem, vse dokler se ne izžepa in klone v grob, tako se oblikujejo, raste in pr. tudi kamni. Razlet dinamičnega vložka razžene tisočletno skalo, ki je že od njega dni bila samo del ogromnega gorskega masiva, in po strmini kamnoloma se zvalje kamni. Snov, ki zaradi nenadne, preračunljive dejavnosti človeške volje, roke in njenih pripomočkov, postane samostojna, se izloči iz oklepa, v katerega jo je ukenila neznana sila morda pred desetletji, morda stotisoč ali milijon leti.

Rodil se je kamen! Toda, kar se poraja, mora tudi živeti in umreti. To je neizprosni zakon prirode, ki gre neukrotljivo preko vseh naporov, ki se mu hočejo zoperstavljati. Kamen živi. Morda ga usoda zanesla na mehko cesto, morda ukrade vodo in požre v svoje globine, morda se bo leta in desetletja potepal, brusil in valil po zemeljski površini, morda ga bo ukenila človeška roka v umetno zgradbo. Prej ali slej bo pa tudi ta razpadla, kamen se bo razletel v prah ali pa bo izginil v gnoti zemlje. Kamen bo umrl.

Tudi mesto živi

Ne mislimo na ljudi, ki bivajo v mestu, na meščane. Mesto z vsemi svojimi palačami, vilami, bajtami, s svojimi cestami, parki, vrtovi, s spomeniki in prometnimi napravami, ves ta stavbni skupki, ki se na njem skozi stoletja in številne generacije ubija žuljava človeška roka živi, se poraja in umira. Kaj mislite, kakšen obraz bi napravil n. pr. naš prednik, ki je živel v Ljubljani pred 300 leti, ko bi ga sedaj obdila k življenju in ga poslali na mestne ulice, s katerimi bi odstranili vse ljudi, ves motorni, radijski napredek in druge novodobne iznajdbe, ki bi ga mogle popolnoma zbežati in kvarno vplivati na njegov lagoden živčni stroj? Ali mu ne bi že sodobne široke ulice, svetle palače z velikimi okni, prostorni trgi govorile, da to ni več tisto mesto, ki je v njem živel. Mesto ki se je stiskalo pod zavetje grajskega hriba, mesto z ozkimi temnimi ulicami, z vlažnimi hišami, s hišami iz lesa in s slamo kritimi, ki je v njih drobena iskrica zanetila lahko ogromen, strašen požar.

Te spremembe radi označujemo tako, kakor da se mesto razvija. Ne priznavamo ne konca in začetka. Vendar ima Ljubljana svoje določbe, za dogled enega samega človeškega življenja veliko predolge. Drugačnja je bila Emoma, drugačnja srednjeveška Ljubljana, drugačnja pred enim stoletjem in drugačnja je danes. Prvi dve sta že davno mrtvi, le skromne priče kot spomin na nekdanje dni smo tu pa tam skušali ohraniti.

Nova Ljubljana se poraja na ruševinah stare

Neštetokrat je bilo že v kronističnih zapisih, v urbanistično-arhitektonskih razpravah, na slavnostnih zborovanjih, volilnih shodih in dobrih pojedinah ugotovljeno na splošno, da je naše mesto od začetka tega stoletja doživelo in še doživlja velik razvoj. Časopisje je dnevno beležilo vse majhne in velike, pomembne in brezpomembne novosti. Veliko je število živih meščanov, ki vam bodo na dolgo in široko pripovedovali, kako je bilo v njihovih mladih letih vse drugače, ko je bila Rožna dolina še velik močvirjen travnik, ko so se hodili v Trnovo za župno cerkev drsat, ko ni bilo še niti sledu Zelene jame in mnogo podobnega. V 40 letih je zrastle mogočnega kompleks hiš, ki je ne samo prenovil prejšnjo zunanost mesta, temveč premaknil srce tega mravljišča skoraj stotisoč ljudi, od nekdanje mestne četrti med Ljubljano in grajskim hribom višje gori proti severozapadu. Iz mravnega, zavetnega prostora se je sodobni meščan premaknil na odprt, svetel in sončen prostor prehoda z Ljubljanskega polja na barjansko zemljo.

Leto za letom so se zidale nove hiše, vile, palače, nastajale so nove ulice, urejali parki. Padala so počasi z uporno starčevsko trdoživostjo stara poslopja, zginjali značilni znaki nekdanje Ljubljane. Ves razvoj, ki je imel svoje viške in padce, je šel in še gre vzporedno z našim življenjem mnogokrat, ne da bi ga občutili. Danes tu, jutri tam, drobci, po katerih more le daljnovidno, bistro oko razpoznavati približno življenje sodobne Ljubljane v bližnji bodočnosti.

Eno samo človeško pokolenje je merilo takega razvoja prekratko. Človek, konservativni kakor je, zaradi tega s sentimentalnimi občutki gleda, kako izginja okoli, na katerega je že bil navezan od mladih let, v katerem je preživel svoje najlepše in najzgodovnejše trenutke. Ko ga novo življenje neizprosno sili, da izpremeni, kar je bilo v njegovih navadah že od nekdaj, ga opazuje z omalovaževanjem, nezaupanjem in nerganjem. Če pa mu je dano doživeti, da se izpremembe in novosti enkrat ustale, se z njimi počasi sprijazni, postanejo mu spet vsakdanje navade, opora, ki mu dovoljuje gibati se, ne da bi bil vsak trenutek prisiljen paziti na svojo vsakdanjo pot in delo. Spozna njih napredno ceno in je zadovoljen.

Kaj se je in se še bo spremenilo letos v Ljubljani

Ljubljana se prenavlja kakor kača se tevi zadnji dve desetletji. Arhitekt-stvaritelj neumorno briše z nje prah preteklega stoletja in jo prilagajeda okusu in potrebam sodobnega meščana.

Letos je vojna zagon mestne rasti in umiranja v mnogočem zavrla. Spremenila je tudi začasno osnovne vidike mestnih dinamiko razvojnih silnic. Vendar, če odštejemo drobne kocke v tem nastajanju arhitektonske mozačne slike, ko nam posamezne nove hiše še ne nudijo nobenega pravega oporišča za spoznavanje temeljnega važnih sprememb, moramo ugotoviti, da tudi letos gradbena delavnost spreminja lice Ljubljane v večjih obsevih.

Med najpomembnejša dela spada zgraditev tržnice in ribarnice ter tam vmes projektiranega mostu preko Ljubljane. Te stavbe, kolikor so že zdaj zgrajene s tisti, ki bodo še letos ali najkasneje prihodnje poletje dokončane, bodo mogočno spremenile ves okoliš od trimostranske do Zmajškega mostu. Nedvomno je tudi, da bo z njimi v korist desnega brega Ljubljane porušeno ravnovesje izzvalo v bližnji bodočnosti odgovarjajoče urejevanje na desnem bregu. Sv. Petra nasip kot tipičen ostanek Ljubljane »dolge vase« bo nujno moral izginiti.

Druga preoblikujoča delavnost v večjem obsegu je povezana s podaljškom Šubičeve ulice, dograditvijo hiš Pokojniškega zavoda in ureditvijo vse okolice. Vse to bo v kratkem dokončano: na desni iz smeri Kongresnega trga proti Tivoliju je vogalna stavba, ostanek prejšnje enonadstropne hiše v vsej dolžini, že dogotovljena. Tudi stari zid vrta uršulinskega samostana se iz dneva v dan niža vse do oglja na Muzejskem trgu. Na levi rušijo del poslopja samostana, za njim pa stoji že skoraj zgrajeno novo samostansko poslopje v dolžini približno 50 m. Trenutno delavci gradijo okoli preostalega vrta novi štirimetriski zid iz podpeškega kamna na trdni betonski podlagi. Še nekaj tednov in urejeno bo tudi cestišče.

Na hišah Pokojniškega zavoda, ki bodo izredno estetično okras vsega tega okolišja, so sedaj v teku zadnja ometalna dela. Med njimi in zapadno stranjo vrta uršulink bo otvorjena nova ulica.

Gledamo na vse kot celoto, se nam po kaže novo izredno prijetno lice sodobnega središča Ljubljane tako v arhitektonskem kot tudi v prometnem pogledu. Središče bo postalo veliko bolj prostorno pa tudi povezano. Ko bo še urejen tako imenovani »Južni trg«, bo v resnici vsemestni začetek bodočega razvoja Ljubljane.

Tretje delo, ki je pa samo del čez dolgo dobo raztegnjene delavnosti, je ureja-

nje otroškega igrišča v Tivoliju in graditve nove ceste tik pod Rožniškimi hribom. Vsa ta velika celota zelenja, ki jo je pretekla leta obrobila nova cesta od železnice prelaza v Tivoliju do Ceste v Rožno dolino, bo pod udarom sekir, lopat, kram-pov v kratkem dobila popolnoma drugo zunanost. Zginiti bodo kostanji kot simboli stare Ljubljane, vsa površina bo zgledala nova, pod zelenjem topolov in okrasnega grmičevja. Rožna dolina, ki se je tako strmežljivo skrila za hrbet Tivolija, kakor da se boji mestnega življenja, bo dobila novo dovodnico v mestno središče.

To je pregled le v velikem, pregled najvažnejšega kar preoblikuje staro mesto in ustvarja novo. Morda bi morali vključiti še katera dela, vendar se nam ne zdi nobeno izmed njih, čeprav so po svoje za bodoče lice Ljubljane važna, večjega urbanističnega razvojnega pomena.

Ko bo sedanja Ljubljana umirala...

Mnogo vode bo do tedaj poteklo po regulirani Ljubljani in vendar nekoč bo prišla ura, ko bo prišlo zginitjati, kar spremenjamo danes kot estetsko, arhitektonsko odgovarjajoče sodobnemu naprednemu okusu, v skladu z vsemi zahtevami sodobne kulture in civilizacije. Ne bo zginjalo samo zaradi porabe in obrabe; kakor danes bo bodoči človek rušil in gradil po svoje zaradi novih, njegovim potrebam odgovarjajočih zahtev.

Vsaکو ubigabanje in prerokovanje, kako se bo razvijalo mesto v bodoče, je tveganje. Toda nekatera dejstva, ki jih že danes občutuje življenje, bodo nedvomno vplivala ne samo na razvoj Ljubljane temveč vseh mest na naši zemeljski obli. Med njimi velja predvsem omeniti vpliv, ki ga more imeti razvoj letalstva. Letalo se je v sodobni vojni izkazalo kot strašno oržje, ne samo za fronto, temveč tudi v napadih na mesta. Da bo bodoči arhitekt upošteval te uničujoče učinke letal, skoro ne smemo dvomiti. Toda ne samo letalo kot oržje temveč tudi kot prometno sredstvo v mirnem času, ko bo verjetno sčasoma povsem izrinilo avtomobilski promet, bo imelo svojo odločilno besedo.

V kompromisu, ki ga bo moral skleniti znanec, bodo verjetno izginjale visoke stavbe, široke ceste. Meščan bo lezel spet k zemlji ali pa morda celo v njo. Sonca, zraka pa se bo naužil po nebeških cestah, ki jih ni treba ne škropiti, ne asfaltirati. Tedaj bo sedanja Ljubljana izumirala...

Dve desetletji sporta v Goriški pokrajini

Nekaj podatkov in obvestil o uspehih, ki jih je doseglo sportno gibanje v tem razdobju

Ljubljana, 21. avg. Skoraj tri in dvajset let je minilo, kar je mirovna pogodba ločila z bariero državne meje pokrajini, ki sta stoletja in stoletja delili skupno usodo zaradi enakih geografskih, političnih, etničnih in kulturnih karakteristik na prehodu iz evropskega severa in vzhoda proti naravnemu morskemu izhodišču v svet. Nekdanje čvrste zveze med krajevnimi središči vseh vrst življenja so bile presekane vse do letošnjega aprila, ko je v Ljubljano vkorakala italijanska vojska in je bila Ljubljanska pokrajina pridružena kraljevini Italiji. Med tem časom se je na obeh straneh razvijalo živahno življenje na vseh popriških skoraj brez medsebojnega stika. Vse to velja za razvoj sporta v Trški in Goriški pokrajini ter v prejšnji dravski banovini. Izjemna, zelo redka srečanja sportnikov niso mogla odtehtati poraznega dejstva, da se že skoraj nismo več med seboj poznali.

Nove politične prilike so ustvarile nov položaj in ni dvoma, da bo odslej vse več priložnosti za obnavljanje stikov, za sodelovanje v korist napredka sportne in nacionalne ideje. Slovensko časopisje je že večkrat zabeležilo simpatične informativne članke, ki jih objavlja italijansko časopisje ter tako ustvarja prve pogoje poznavanja medsebojnih moči. Enako razumevanje je pokazalo tudi sportno časopisje. To koristno izpodbudo, razumevaloj jo kot stvarno nujnost položaja, povzemamo tudi mi. Nalaganjač se na informativni članek Tullia Bernota pod naslovom »Goriški sport«, ki je bil objavljen v propagandni ediciji ob priliki nedavne krožne dirke Gorica—Ljubljana—Trst—Gorica, bomo v kratkih zgledih potezah orisali, kako se je razvijal in kakšne pomembne uspehe je dosegel sport v Goriški pokrajini v preteklih dveh desetletjih.

Prve sportne organizacije, ki so vzniknile po končani svetovni vojni v Gorici, so bile Audax Sportivo Italiano, Club ciclistico Libertas, ki sta oba imela za smoter pospeševati kolesarski sport. Pro Gorizia, ki je postala matica nogometnega sporta v Gorici, in Moto Club, ki se je posvetil propagandi motoristike. Na tej osnovi je šloki sportni pokret naglo gradil in pokazal kmalu vidne uspehe. Prvi atlet, ki je bil poklican, da si na dene modro majico državnega reprezentančnega moštva, je bil Marino Furlani, odlični nogometaš Pro Gorizije. Njegov debut v najodgovornejši sportni dolžnosti, ki more biti naložena atletu, je bil uspešen in je bil obenem velika čast za belomodr prapor sportne Gorice. V naslednjih letih se je sportna ideja zaradi načrtnega pospeševanja s strani mladega in borbenega državnega Režima naglo širila zlasti med mladino. V priznanje za visoko aktivno sportno bilanco, ki jo je izkazala Gorica, ji je bila poverjena izvedba državnega prvenstva v hoji, katerega se je udeležilo 168 tekmovalcev.

Uspešno se je razvijala tudi lahka atletika pod vodstvom Goriške telovadne zveze. Štirje lahkoletci so se zmagovalno uveljavili v državnih prvenstvih in bili sprejeti kot člani moštva, ki je zastopalo državne barve na mednarodnih srečanjih. Bili so to Francesco Tabai, ki se je udeležil celo olimpiade v Los Angelesu ter tekmoval v troškoku, Luigi Spazzali, Giordano Cumar in Boris Kersevani.

Organizatorično je ves sportni pokret vodil Sportni urad soške Zveze Borbenih

fašistev, ki mu je bil pridružen soški odbor C.O.N.I., prvi pokrajinski odbor, ki je bil ustanovljen v Italiji.

Tudi letos goriški sportniki kljub vojni neumorno delajo. Med najlepše uspehe, ki so jih dosegli, lahko zapišemo osvojitve naslova državnega prvaka v skoku v daljino po Josipu Russlanu, zmago v metu kopja Dorine Zamparjeve in pretekli mesec v Turinu osvojenega državnega prvenstva v težki kategoriji rokoborbe, ki je uspeh Luligija Musine. Zadržna manifestacija, ki je zgornjo pričala o višini sportnega dela v Goriški pokrajini, pa je bila organizacija nove krožne kolesarske dirke, ki je vodila tudi skozi Ljubljano.

Sportni pregled

FIS-a je zborovala

Pod predsedstvom Šveda grofa Hamiltona se je te dni sestel v Stockholmu odbor FIS-a, znane mednarodne smučarske zveze. Zasedanja so prisostvovali delegati švedske, finske, italije in Nemčije. Najvažnejša točka na dnevnem redu so bili predlogi Nemcev, glede sprememb nekaterih mednarodnih tekmovalnih smučarskih pogojev.

Nemci so predlagali, da bi se spremenilo ocenjevanje skokov tako, da bi se v bodoče najvišja in najnižja ocena ertali. Dopusiti naj se po možnosti svobodna ocena. Za velike skakalnice, ki dopuščajo skoke preko 60 m, naj švedska in Nemčija izdelata posebno ocenjevalno tabelo. Na svetovna smučarska prvenstva more vsaka država poslati za vsako tekmovalno disciplino po osem tekmovalcev in dve štafeti. V alpskem tekmovalstvu se tekmuje za posamezne naslove v smuku in slalomu ter za kombinacijo. Uvede naj se ocenjevanje

Marija Rakar:

Goslač v baru

Vsak dan v poznih popoldanskih urah postaja gospod Bernard, pomožni uradnik v velikem podjetju, nervozen, pogleduje na uro in vzdihuje. Pisarniški tovarišči se nato značilno spogledujeta, šepetata in govorita ogorčeno: — No, da, ona že čaka.

Resnično, ona ga čaka. Toda ne, kakor menita gospodični, kaka prijateljica, nego volina gospoda Bernarda. Violina leži, zavita v smoking, skrbno spravljena v predalu bufetne mize bližnje male kavarne.

Ko se pisarna zaključí, plane gospod Bernard v tisto kavarno, zamenja svojo ponošeno pisarniško obleko s posvalkarnim smokingom, pograbi violino, si zavaha ovrtnik in zbeži.

Debela blagajničarka pogleda sočutno za njim in zamrmra: »Reveže!« Samo ona izmed vseh njegovih znancev, da je gospod Bernard goslač v baru, ker s svojim malim zaslužkom kot pomožni uradnik ne more živeti. Goslač je v baru »Pri zelenem kakađu.«

Ali poznate lokal? Ni za prvovrstno občinstvo, leži daleč zunaj v predmestju, v Z. ulici. Zelen kakađu je v kričeh barvah naslikan na vhodnih

uspehov držav, na podlagi uspehov, ki so jih dosegli poindci.

Upravni odbor je o teh predlogih razpravljal in sklenil, da se preizkuša na svetovnem prvenstvu, ki bo od 7. do 15. februarja v Garmisch-Partenkirchenu. Končno odločitev pa je prepustil kongresu FIS-a.

Dva nova svetovna rekorda

Lahkotletci vseh vodilnih držav v sportu so v odlični formi. Od vseh strani prihajajo vesti o rušenju domačih, evropskih in svetovnih rekordov.

Pomemben je uspeh Nemca Ernsta Lamperta, ki mu je uspelo v nedeljo izboljšati svetovni rekord v metu diska. Novi rekord znaša 53.35 m in je boljši od prejšnjega oficijelno priznanega rekorda Berlinčana Schroederja 53.1, pa tudi od doslej še nepriznanega rekorda Američana Archie Harris (53.26 m). Lampert je na tekmovalstvu imel naslednje dolžine: 52.40, 53.35, 51.10, 49.50 in 50.65 m.

Istočasno je Robert Kübler iz Stuttgarta na tekmovalstvu v Krakovu dosegel v hoji na 5 km naravnost neverjeten čas 20:03.8, kar pomeni, da bi ljudje, če bi se premikali z njegovo brzino, prepešali 15 km na uro. Svetovni rekord na tej progi je nedavno izboljšal madžarski atlet na 20:46.8. Ni se pa dolgo veselil svojega uspeha, Kübler ga je sedaj nadkrilil za celih 43 sek.

V nekaj vrstah

Mariborski Rapid je vrnil v nedeljo obisk leibniškemu klubu. Tekma med obema Leibnici: Rapid je ostala 3 : 3 (2 : 1) neodločena, kar odgovarja poteku igre in mod. — Dunaški Rapid in državni prvak je imel v nedeljo v gosteh moštvo iz Hamburga. Hamburger Sportverein je bil poražen z 6 : 1. — Pri plavalnih prvenstvih na Madžarskem je znani Tatos dosegel na 100 m prosto izredno lep čas 1:00.4 m. — Turnir v Poreču ob Vrškem jezeru med Berlinom in Dunajem se je končal z visoko zmago Berlina 5 : 1. V zadnjih dveh partijah je Bavaronski premagal Metaxo 6 : 4, 6 : 3, 7 : 5 in dvojica Henkel-Koch dvojico Benedek Metaxa 6 : 4, 3 : 6, 6 : 1, 6 : 3.

Velik požar v Prezidu

Prezid, 20. avgusta.

Velik požar v Prezidu je iz do sedaj še nepojasnjenega vzroka izbruhnil pretekli teden. Na mah so bila v plamenih štiri velika gospodarska poslopja; obstojala je pa nevarnost, da se bo ogenj razširil na vsa vas, ker so hiše strnjene in krite s škodami. Da se to ni zgodilo, se moramo zahvaliti domači vojaški posadki, posebno pa g. kapitanu Benediktju, gg. oficirjem, kr. Karabinierjem in moštvi, ki so takoj prihiteli na kraj požara in pričeli ogenj gasiti in lokalizirati. Tudi domači gasilci in oni iz Babnega polja so storili svojo dolžnost. Ko so prispelle motorke iz Pudoba, Loža in Cerknice, je bil ogenj v glavnem že lokaliziran, vendar pa sta motorki iz Pudoba in Loža stopili v akcijo in pogasili požar popolnoma.

Štiri poslopja so pogorela popolnoma z vsem, kar je bilo v njih. Škoda je velika in ni krita z zavarovalnico; več hiš je bilo načetih in precej poškodovanih. Če bi ne bilo vojske, ki je požarovalno pomagalo na vseh mestih požara in složno z domačini, bi bil Prezid danes kup razvalin.

ŠAH

Konec šahovskega turnirja za prvenstvo Velike Nemčije v kopališču Oeynhausenu je potrdil, kar je bilo že kmalu po otvoritvenih kolih jasno, da je Nemčija dobila v mladem Clausu Jungu, po rodu iz Hamburga, rov mnogobojno šahovski talent. Njegova zmaga sicer ni popolna, ker si deli prvo in drugo mesto s Paulom Schmidtom, vendar je kljub temu zanj ta izid nadvse sijajen. Z doseženimi 10½ točkami je pustil za seboj stare, preizkušene turnirske mojstre, potem ko traja njegova šahovska kariera komaj dve leti. Končna odločitev, komu bo pripadel naslov prvaka, bo padla v medsebojnem šahovskem matču, za katerega bo moral Nemška šahovska zveza šele določiti vse pogoje poteka. Paul Schmidt je bil že lani nevaren tekmeč za prvo mesto. Letos je dokazal, da njegov lanski uspeh ni bil slučajen, temveč da je mojster, s katerim bodo morali računati. Tretje mesto je pripadlo Berlinčanu Kurtu Richterju, ki si je nabral 10 točk. V vseh kolih turnirja je bil nevaren tudi najboljši, zlasti pa je pokazal sijajen finish. Četrto mesto je zasedel Dunajčan Haus Müller z 9 točkami. Proti vsem svojim nasprotnikom je le enkrat izgubil celo točko. Peto, šesto in sedmo mesto si delijo Kieninger, Palme in Pfeiffer z 8½ točke. Za Kieningerja lanskega prvaka je to vsekakor občuten poraz. Njegova letošnja forma je bila zelo nestalna. Tako je n. pr. v predzadnjem kolu izgubil proti zadnjemu na tabeli. Casten in izpodbudljiv pa je uspeh mladega Pfeifferja, ki je Jungvee stregel. Pomanj-

kanje rutine in prevelika opreznost sta mu zavril pot na najvišja mesta.

Beleznica

KOLEDAR

Danes: Četrtek, 21. avgusta: Ivana Santska, Mirjana.

DANASNE PRIREDITVE

Kino Matica: Car melodije.

Kino Sloga: »Nemi vitez« in »Pot maševanja«.

Kino Union: »Gospod« iz beznice.

Razstava Gaspari-Dremelj-Smerdu v Jankopčevem paviljonu odprta od 9. do 12. in od 16. do 19.

Veseli teater ob 20. v Delavski zbornici.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trnkoczy ded, Mestni trg 4, Ustar, Selenburgova ulica 7.

Rdeči križ poroča

Na poizvedovalni oddelk je prišlo nekaj obvestil o pogrešanih. Svoje naprosamo, da jih dvignejo v pisarno na Miklošičevi 22 b:

Dobovšek Marija, Drekalovič Saleta, Kaplan Ernest, Klofutar Stojan, Martič Albin, Škerbin Anton, Stibi Milena, Vintar Vida.

Pošto naj dvignejo: Albert Zlatka, Cevljarska 2, Bajuk, direktor kl. gimnazije, Cernač Franja, Dozento Bruni, Tyrševa 19, Drogenik Ferdo, fin. dir., Durljava Elza, Gamboc Agica, Kongresni trg, Hrehorič Fran, Tyrševa 28, Gasperin rodbina, Rožna dolina, Grčar Beti, Kongresni trg 9, Grošelj dr. Milan, Knaflijeva 8/III, Kompare Peter, Campova 6, Kos dr. Fran, Et-nografski muzej, Krisper inž. Josip, Smar-tinska 23, Lajhni Stefi, Vzajemna zavarovalnica, Lešnik Metka, Linhartova 33, Langer Alfonz, Igriška 3, Majer Bogomila, Tabor 13, Matelič Zlatko, dijak, Meh Marja, Sv. Petra 22, Mesar Minka, Knaflijeva 6, Penko Pavel, pol. detektiv, Smerac Janko, gostilničar, Soline Ivan, Praprotnik Miroslav, Vič 42, Tomičič Anton, Tyrševa 52, Tonja Stanislav, kur. drž. žel., Vintar Fani, Gruberjevo nabrežje 2, Zerjav dr. Gregor, Pred Skofjijo 3.

Na poizvedovalni oddelk Rdečega križa je prišlo nekaj obvestil o pogrešanih. Svoje naprosamo, naj se zglase v naši pisarni na Miklošičevi cesti 22 b: Jankovič Velko, Jevšjak Fani, Kovarčič Marjo, Kozar Stefan, Poženel Marija, Rozman Tere-zija.

Pošto naj dvignejo: Abram Milica, Kerkova ulica, Alfonz Pavel, bivši ravnatelj, Rakovnik, Avse Karel, inspektor pošte, Azman Zoran, godbenik, Opera, Bla-ha Olga, Slomškova 14 b, Bizjak Mici, Celovska cesta, Boncelj Janc, Pavičeva ulica, Božič Mici (pri Tinci Kechovi), trafika kolodvor, Bučar Nuša, učiteljica, Chocensky Stefi, pri I. C. Mayer, Černe Milica, Knaflijeva ul., Posojilnica dravske banovine, Čuček inž. Ernest, rudarsko glavarstvo, Čuk Tončka, Tyrševa cesta, Demšar Boja, hotel Union, Dolar dr. Hela, Igriška ul., Dolžan Franci, Tavčarjeva ulica, Fatur dr. Aleksander, direktorja drž. žel., Dršar Ernest, Beethovnova ul., Gostič Marija, Glav-na pošta, Grampovčan dr. Janko, Dir. drž. žel., Gruden Polda, Prepišbro, Glavič Hinko (firma I. Bonac), Golob Franjo, inž. kem., Grbine Zora, Učiteljski dom, Hoče-var Kuno, gimn. dir. v p., Horvat Pepca, Gradisce, Hrehorič Franc, Tyrševa c., Hri-bar Ivanka, Zerjavova ul. 50, Jan Zora, Mestna hranilnica, Jazbec Janko, Miklošičeva c., Jelenec Eva, Frajerjeva 37, Je-tičnik Viktor, Rožna dolina, Jovan Franc, Glince 6, Jugoslovanska knjigarna, Kovač-Viktor, Mahničeva 32, Kavar Albina, Res-ljeva 4-II, Kokalj Marija (f. Sarabon), Ko-lovič Ivo, dir. drž. žel., Kotnik Rajko, Ku-ner Fanika, Galjejeva 152, Lah Milan, Li-kar Milka, Rožna dolina, Marsel Ivo, Dir. drž. žel., Mar Franjo, Hrenova ul., Meh Marja, Sv. Petra c. 17, Mergenthaler Adolf, tovarna usnja, Mravlj Milan, Kolodvorska ul., Obersnel Franciška, Svetosavska 18, Orehar Anton, Pred Skofjijo, P. Mara, poštna uradnica, Peterin Stane, za gradom I. Pfeifer Josef, Dukičev log, Planina Franc, Vzajemna zavarovalnica, Potokar Sanka, Na Peči 23, Povodnik Jože, Po-ljanska 65, Praznik N., Dan vrteh, Prijatelj Kristina, Resljeva c. 7, Poljanšek dr. Rado, splošna bolnica, Podlogar Lojze, Rajster Lizika, Samide Justa, uradnica Vis. Komisarijata, Selan Franc, mesarija, Smerok Leopold, dentist, Starman Jancz Srbska ulica, Salaman Komp, Lampe, Stofa Vida, Vila Dunava, Sumak Franc, Thaler Toni, Novi trg, Valant Robar, Kolodvorska ul., Valušnik Franc, Šiška, Vasič Leo, Fugner-jeva 17, Verderber Maks, Zdržene opekarne, Višnar Slavko (firma I. C. Mayer), Vovk Anton, kanonik, Zabukovec Leo-pold, fin. kontrola, Zamnjeb dr. Srečko, Rakovnik, Zavadlav Leopold, žel. uradnik, Zlokarnik Marko, Ob. Dol. žel. 5, Zorec Stane, carinarnica, Zupan Ivan, kurilniška delavnica.

Kadar odide poslednji posetnik iz bara, se gospod Bernard oddahne. Počasi koraka skozi ulice, ogleduje izložbe, ki so razsvetljene tudi ponoči. N. pr. sijajne izložbe modne veletrgovine. Tam stoji dražesten električen mannequin v prekrasni večerni toaleti, ogr-njen v divoten plašč iz kožuhovalne. Mannequin se smehlja, kima, miga, po-kazuje lepooblikovano ročico na svoje veleokusno oblačilo...

Gospod Bernard zavzdihne. Na svojo malo ženo misli, ki je še pred leti tudi nosila tako dragocene toalete — takrat pred finančnim polomom njegove banke... Bil je najstrašnejši trenutek v mladem življenju gospoda Bernarda. Se zdaj ga obide groza...

K sreči si je mogel najti dela. Po-dnevi je pomožni uradnik, zvečer do ranega jutra pa goslač v baru. No, »še precej« je zadovoljen s svojo usodo... Da bi ga videli njegovi bivši znanci tam zunaj v predmestnem baru, se mu sko-raj ni bati. Tjaka tako elegantni ljudje ne prihajajo.

Posebnih zahtev gospod Bernard prav za prav ne stavlja več na življe-nje. Samo eno veliko željo ima vselej, kadar prihaja iz bara in koraka po uli-cah, ki se že svetlikajo v jutranjem so-mraku: da bi mogel pred začetkom pi-sarne še par ur prav dobro spati...

Ljubljanski fotografski natečaj

Dobrih celotnih pogledov, ki bi pokazali vse slikovitost in naglo rast Ljubljane, sploh še nimamo dosti

Ze lani decembra meseca je mestna občina Ljubljana razpisala svoj drugi natečaj za najboljše fotografske slike in diapozitive mesta Ljubljane. Natečaj je razdeljen na pet skupin, da lahko posamezni poklicni fotografi in amaterji dosežejo tudi po več pravih nagrad.

V prvi skupini bodo naši fotografski umetniki konkurirali s celotnimi pogledi na Ljubljano, v drugi skupini se bodo kosali s posnetki iz nove Ljubljane, torej s pogledi na Ljubljano, kakor se je spreminjala po svetovni vojni ter jo na kratko imenujemo »Plečnikovo Ljubljano«. V tretji skupini bodo po fotografiji skušali na najučinkovitejši način prikazati Ljubljano kot vrtno mesto z njenimi sprehajališči in parki ter vrtovi. Četrta skupina je najobsežnejša, ker so v njej zbrani splošni ljubljanski motivi, torej naša umetnost, zlasti minulih dob, druge konkurente bodo pa spet mikali prizori ljubljanskega življenja ali pa še najraznovrstnejši drugi hvalni motivi. V peti skupini bodo pa tekmovali prijatelji barvnih posnetkov ter nam prikazali vso barvno mikavnost našega mesta in vseh prejšnjih starih skupin.

Dobrih celotnih pogledov, ki bi pokazali vso slikovitost in naglo rast Ljubljane, sploh še nimamo dosti. Prečitajte prekrasno dr. Steletovo besedilo v albumu »Ljubljana« in spoznali boste, kako odličujoča je lega Ljubljane za njen razvoj. Niti lege, niti njene napredke nam dostojno naši fotografi še niso pokazali, čeprav uživajo svetovni sloves. Nobenega pogleda z zvonika cerkve sv. Mihaela na Barju na Ljubljano še nismo videli.

S to novo Plečnikovo cerkvijo smo pa že tudi pri drugi skupini, ki naj nam pokaže Ljubljano po svetovni vojni. Sama ta cerkev ponuja množico zelo hvalnih motivov tako s pogledi na zunanost kakor s svojimi podrobnostmi in notranostjo. Tudi sama Barja se je mnogo spremenilo in pod Golovcem smo dobili nov del mesta ter tudi elegantni novi mostič čez Gruberjev prekop. Spica je regulirana in urejena so tudi bregovi Ljubljane, a nad Ljubljano se prenavlja Grad. Z vseh strani slikoviti so obnovljeni okoliščini, toda naši fotografski umetniki se jih še ne upajo naskočiti in zavzeti. Vsaj po novih grajskih nasadih in za nekaj let sprehodili pa bi našli polno slikovitosti n. pr. z lesenim mostom, hkrati pa tudi najlepše pogleda na Ljubljano. Samo grajsko poslopje še vedno skriva marsikatero lepoto. Karlova cesta je preurejena, pravi biser je pa cerkev sv. Florijana z okoliščino. Pogledov na Trg sv. Jakoba nam ni treba omenjati, vendar pa naše mojstre lahko spomnimo, da si ogledajo Marijino znamenje od zadaj od cerkve. Čeprav notranost cerkve sv. Jakoba spada v drugo skupino, opozarjamo nanjo, ker so njeni oltarji pravi muzej plastične umetnosti. Tu

di slavnja Gruberjeva palača, kjer je sedaj pošta direkcija, še ni obdelana niti zunanji znotraj, saj vendar nimamo še fotografij, ki bi pokazale vso krasoto kapelice. Na Starem in Mestnem trgu so naše zanimivejše hiše, toda nimamo še niti Staro trga samega niti posameznih hiš ter njih detajlov s pročelji ali znotraj. Tudi učinkovitega posnetka Zoisove ceste ter pogleda z nje na Trg sv. Jakoba še nimamo. Če krenemo na Mirje ali v Trnovo, imamo samo v tej skupini dosti motivov za prav zanimivo serijo. Rimski zid z okoliščino od kriva vedno nove čare in regulirana Gradščica je z okoliščino od dne dne mikavne. Mestni log lahko obdelate z več strani, prav tako pa tudi Vič, Glince in Brdo, od koder je Ljubljana največja. V govo ulica se vam sama ponuja in posebno velika ter hvalna naloga na njej je močnega vseučiliška knjižnica. Naskočite jo tudi z barvnimi filmi znotraj! Za palače na Novem trgu in v Gosposki ulici ponavljamo, kar smo rekli pri Starem in Mestnem trgu, da so prava zakladnica, polna hvalnih motivov za fotografiranje z odprtimi očmi. Tudi Zvezda je nova, vendar pa še njeno staro okoliščino premalo poznamo s slik, saj je uršulinska cerkev najlepša naša baročna stavba, predvsem pa njen veliki oltar z alegorijski Vere. Unanija. Ljubezni, ki so med največjimi umetninami Francesca Robbe. Z novimi uličnimi imeni bi lahko dobili tudi nove in boljše slike mestnega središča ter življenja po glavnih mestnih cestah in trgih. Z Marijinega trga se nam je odprl nov pogled na tržnico, ki jih bo mojster fotografiral zvezati s pogledi skozi stebre in okna na druge znamenitosti in slikovitosti mesta. S tromostovja navzgor imamo Gerberjevo stopnišče in Stolbo ter Čevljarji most, navzdol pa za tržnicami s trto in vodnjakom okrašen zid okrog velikega vrta ob župnišču sv. Jakoba. Na drugi strani Ljubljane smo dobili novo mostovino častnega meščana Plečnika s presveterijem v cerkvi sv. Jožefa. Čudoviti zlati lestenci z rdečimi lučkami razsvetlujejo novi veliki oltar, ki je posebna naloga tudi za barvni film. In tam okrog je še dosti novih poslopj, prav tako pa tudi pod zvonom sv. Petra, predvsem pa omenjamo prizidave in kapele raznih socialnih zavodov. Sam Codelijev grad Turin s kapele in okoliščino, prav tako pa tudi Božji grob so še premalo obdelani. Tu imamo ob Ljubljani novo cerkev, na drugi strani pa prizidano tovarno, a sama cerkev sv. Petra naj da dosti pobud za barvno fotografijo slikarskih umetnin. Ali ste že preštudirali vse lepote parka na Hrvaškem trgu! Na poti v Šiško si ogledajte zunanji in znotraj Vzemimo zavarovalnico, v Šiški pa obdružite ureditve idilične cerkvice sv. Jerneja in vso močeno monumentalnost cerkve sv. Franciška, prav podrobno si pa v njej

ogledajte raznolikost svetilk. Ob veselemu ne pregledajte portala telovadnice, seveda pa ne smete pozabiti na stadion in na druge privlačnosti za Bežigradom. Cerkev sv. Cirila in Metoda in veličastno Baragovo semenišče nas pripeljeta na Navje, še vedno premalo znani in obiskovani gaj naših zaslužnih mož, ki je od pomladi do jeseni v najlepšem cvetju. Posebno velika in hvalna naloga so pa Zale z vsem bogastvom svojstvenih lepot, kjer se bo posebno uveljavil tudi barvni film. Zale so sicer precej trd oreh, zato naj na prav tu naši najboljši fotografi dokažejo, da po pravici uživajo sloves po vsem svetu. Tudi pri sv. Križu imamo toliko čudovitih spomenikov, da bi lahko z njimi napolnili debel album, ki bi tudi s strani pokazal visoko stopnjo naše arhitekture in plastične umetnosti. Poudarjamo, da je vsa sodobna Ljubljana polna zanimivih poslopj in podrobnosti, zato pa na tem polju naši mojstri lahko postanejo učitelji fotografom drugih narodov.

Predvsem smo obdelali II. skupino, torej Ljubljano, kakršna je nastala po svetovni vojni, kamor spada tudi III. skupina, ki naj nam našo Ljubljano pokaže kot vrtno mesto. Vodnika našim fotografom po tej skupini pa ni treba, vendar pa opozarjamo na nove poti od Rožnika do Šišenskega vrha in na življenje odraslih, predvsem pa naših otrok po parkih in pisarnih nasadih. Z barvnim filmom poskusite srečo tudi po poslikanih cerkvah. Ne samo dela starih mojstrov, tudi Stenrovn strop pri franciških.

Splošni ljubljanski motivi IV. skupine naj na svetu pokažejo in Ljubljancem odkrijejo naše velike prireditve, gledališče in koncerte, posebne slikovitosti in znamenitosti naše stare Ljubljane, privlačnosti naše gostoljubnosti in pripravljenosti naših gostinskih obratov za sprejem zadovoljnih tujcev, naš živilski trg, naš praznik in naš delavnik - genus loci Ljubljane, torej vse značilnosti našega mesta, ves ponos in ljubeznost!

Najprimernejši letni čas za fotografiranje nastopa in gotovo vsa Ljubljana želi, da bi naši poklicni fotografi in amaterji za zamudili nobenega lepega dne. Sicer bo za nagrade razdeljena le skromna vsota 6000 din, toda tudi najmanjši nagrado naj smatrajo zmagovalci za prav posebno odlikovanje, saj Ljubljana predstavlja višek vseh slovenskih prizadevanj na kulturnem polju. Upravičeno pričakujemo, da bo posebno naš Foto klub dokazal, kako častno in s ponosom nosi ime Ljubljana. Posebno je pa prepričan turistični odbor mesta Ljubljane, da bo do 1. decembra, ko mine natečaj, dobil toliko dobrih slik, da bo lahko izšla II. izdaja albuma »Ljubljana«. Vse potrebne podatke o natečaju pa dobite pri turističnem odboru v mestnem gospodarskem uradu v Beethovnovi ulici št. 7/I.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI
Predstave ob 16., 18. in 20. uri
KINO UNION TELEFON 22-21
Znamenita italijanska igralca Laura Nucci in Armando Falconi v filmu
»Gospod iz beznice«
Brezmejna očetovska skrb pijeve hčerke do življenjske sreče.
KINO MATICA TELEFON 22-41
Chonchita Montenegro in L. Sagi Vela v prekrasni filmski opereti
Huzarjeva ljubez
Močna vsebina! Kraska glasba in petje!
KINO SLOGA TELEFON 27-30
Dva filma napetih senzacij in bliskovitih dogodkov
Nemi vitez in Pot maščevanja
J. Wayne, G. Hayes in L. Whitlock

sledki vso noč. Vmes je močno grmelno in enkrat je neke v bližini mesta tudi tresilo. Dežja je bilo mnogo preveč zlasti za Barje, kjer je ponekod krompir že zdaj gnil. Proti jutru je nehale deževali, toda nebo je bilo tudi jutraj še zelo oblačno. Jutri večer bo mlaaj in morda nam prinese izpremembo vremena, da vsaj v nedeljo ne bo deževalo. Letos je že nekakšna tradicija, da imamo ob nedeljah lepo vreme, in morda se bo ta tradicija obnesla tudi to nedeljo. Dočim je jutraj kazalo zelo slabo in smo mislili, da bo kmalu začelo zopet deževati, se je pa proti pričakovanju že okrog 9 nebo toliko zjasnilo, da je tu pa tam posijalo sonce. Po tako hudih nalivih in nevihtah, kakor smo jih imeli ponoči, se vreme rado izpremeni. Morda se pa poletje še ne bo poslovilo od nas, čeprav je pasjih dni tudi po koledarju konec. Dobro bi bilo, če bi ostalo vreme lepo, da bi se pripekalo sonce, saj je na polju še mnogo pridevkov, ki morajo dozoreti. Posebno koristno bi pa bilo sonce vinogradom, ker bo grozdje kislo, če ne bo več vročine.

Iz Zdravnišča pomoč ponoči. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani opozarja zavarovance, naj zahtevajo zdravniško pomoč samo ponoči. Glede na omejitve nočnega prometa je v interesu članov in zdravnikov, da se zdravniški obiski na domovih vrše samo ponoči. Uradovi zdravnikov so v nočnih urah dolžni odzvati se samo v zelo nujnih in neodložljivih primerih.

DANES IN JUTRI
VESELI TEATER
NOVO PROGRAMA!
PREDPRODAJA VSTOPNIC V DELAVSKI ZBORNICI — ZAČETEK TOČNO OB 20.
KONEC OB 21.40

Izlet SPD v nedeljo 24. avgusta na Kurešček. Kravvo peč in Iško. Kravva peč leži v višini 713 m na visoki planoti med Iško in Mokrecem. Na prostranih seno-žetih nad vasjo stoji prijazna cerkva Sv. Lenar, v nje bližini pada proti Iški visoka, krvavo lisasta peč, ki je dala vasi ime. Iz Ljubljane se odpeljejo izletniki ob 8. uri z avtobusom do Zelmlj, odkoder krenejo naprej na Kurešček, da se okrepčajo za nadaljnjo pot. Pod Mokrecem vodi pot skozi Kravvo peč v Vrbič, kjer se stekata Iška in Zala. Izlet se zaključuje v zavetišču SPD v Iški. Ob 18. uri odpelje avtobus iz Iške nazaj proti Ljubljani. Prijave sprejema društvena pisarna najkasneje do sobote popoldne.

Iz Narodnik »Slovenskega Naroda«, ki je v mesecu avgustu pri plačevanju naročnine iz večjega bankovca pomotoma dobil premalo nazaj, naj se oglasi pri našem inkasantu g. Jožetu Vrabcu, Sv. Petra cesta 38, kjer bo dobil povrnjen še preostali denar.

Iz Tečaj za italijansko trgovsko korespondenco in začetni tečaj italijanskega jezika priredi v septembru v večernih urah Trgovsko društvo »MERKUR« v Ljubljani. Prijave v društveni pisarni, Gregorčičeva ulica 27, v pritličju med 8. in 14. uro (telefon 26-52).

Iz Izgubljeni, 3 inkasne, že skasirane knjige, naj izroči najdlje v upravi »Jutra« proti dobri nagradi. Zaradi važnosti knjig za urad, se apelira na poštenost najdljetelja.

Naše šole
II. drž. moška realna gimnazija v Ljubljani. Popravni izpiti bodo od 27. avgusta 1941. dalje po razporedu, ki je objavljen na razglasni deski v I. nadstropju gimnazijskega poslopja. Sprejemni izpiti za I. razred bodo 29. avgusta od 8. ure dalje. Prošnje, kolkovane s kolkom za 3.80 L (10 Din) s prilogi: rojstni list in spričevalo o dovršenem IV. razredu ljudske šole ter zadnje šolsko spričevalo je treba vložiti pri ravnateljstvu dne 26. t. m. popoldne. Dopolnilni izpiti bodo dne 29. t. m. ob 8. uri. Vpisovanje lanskih učencov bo 2. septembra od 8. do 12. ure po razporedu, 3. septembra vpis za I. razred, 4. septembra pa vpis tujih učencev, oboje v tajnikovi pisarni. K vpisu mora prinesiti vsak učenec lansko spričevalo in davčno potrdilo, prvošolci in učenci drugih zavodov pa tudi rojstni list. Otvoritvena služba boja bo dne 23. septembra ob 9. uri v cerkvi na Rakovniku, po maši se zberejo učenci v gimnaziji. 23. septembra se začne redni šolski pouk. (K vpisu mora prinesiti vsak učenec tudi pravilno izpolnjeno prijavo, kolkovano s kolkom za 19 L (50 Din) — obrazec se dobi pri gimnazijskem slugi — in plačati za zdravstveni fond 7.60 L (20 Din) in po 3.80 L (10 Din) za dijaško knjižnico in učila.)

M A L I OGLASI
KADILCI
pogosto trpe zaradi skrajšanja žilice, ki se v njih pri kajenju nabira apno. Da bo dobilo srce spet dovolj krvi, pijte redno
AMBROZEVO MEDICO,
ki jo dobite pristno le v MEDARNI, Ljubljana, Židovska ulica 6.
39 T

KLISEJE
BUGOGRAFIKA
SV. PETRA NAJ 23

Naše gledališče
Drama
Začetek ob 19.30 uri.
23. avgusta Via mala. Izven. Znižane cene.
24. avgusta Okence. Izven. Znižane cene.

P. n. gledališko občinstvo opozarjamo, da bodo igrali v dramskem gledališču v soboto, 23. t. m., v režiji Petra Malca zelo učinkovito Knittlovo dramo »VIA MALA«, ki je žela konec sezone izreden uspeh. Tokrat bo nastopila v vlogi Sylvelj Branka Rasbergerjeva, v vlogi matere pa Kraljeva. — V nedeljo, 24. t. m., pa pride ponovno na oder močno zabavna komedija Olge Scheinpflugove »OKENCE«, v režiji J. Koviča, ki igra tudi glavno vlogo. Obe predstavi, ki ju je občinstvo pri zadnjih uprizoritvah sprejelo zelo simpatično, toplo priporočamo. Začetek obeh predstav je ob 19.30.

Vse dame in gospode, ki bi bili pripravljeni v bodoči sezoni sodelovati v opernem zboru, obveščamo, naj se zglasijo v soboto 23. t. m. ob 11. dopoldne v Operi. — Oni pa, ki so sodelovali že v pretekli sezoni v pomožnem zboru, naj se zglasijo isti dan, t. j. v soboto 23. t. m. popoldne ob 16. istotam.

Dogoni klavne živine
V prihodnjem tednu bodo sledeči dogoni za govejo klavno živino:
v torek, dne 26. avgusta t. l. v Novem mestu;
v torek, dne 26. avgusta t. l. v Cerknici;
v sredo, dne 27. avgusta t. l. v Stični.

Vabijo se strokovna mesarska združenja, da na najboljše dogone pošljejo svoje pooblaščen zastopnike v svrhu odkupa in prevzema živine.

Opozorilo prevoznikom
Opozarjajo se poslastiki tovornih avtomobilov, da so ostala v veljavi določila § 4 obrtnega zakona z dne 5. novembra 1931, Službeni list št. 572/76, po katerih se sme obrt prevažanja blaga z motornimi vozili izvrševati samo na osnovi predhodnega obrtnega dovolila v smislu navedenega zakona. To dovolilo se ne sme zamenjati z dovoljenjem za kretanje motornih vozil ali z oprostitvijo od takega dovolila.

Nadalje velja še vedno določilo čl. 50 pravilnika o prevozu potnikov in blaga z motornimi vozili z dne 16. maja 1935, Službeni list št. 359/51, po katerem mora vozač tovornega avtomobila imeti s seboj kot izkaz prepla obrtnega dovolila.

Prekrški obstoječih predpisov bodo kaznovani in sicer v prvem primeru po § 398 obrtnega zakona z globo od 19 do 2220 lir, v drugem primeru z globo od 9.50 do 570 lir. V primeru izostalega plačila se denar na kazni izpremeni v zaporno po ključu 19 lir — 1 dan zapora.

Praška domača mast
CISTI IN ZDRAVI RANE
DOBI SE V VSEH LEKARNAH
27 T R. d. št. 2/41

S.A. Distilleria
Liquore Strega
La più antica e nota marca italiana di liquori.

M A L I OGLASI
KADILCI
pogosto trpe zaradi skrajšanja žilice, ki se v njih pri kajenju nabira apno. Da bo dobilo srce spet dovolj krvi, pijte redno
AMBROZEVO MEDICO,
ki jo dobite pristno le v MEDARNI, Ljubljana, Židovska ulica 6.
39 T

DITTA ALBERTI — BENEVENTO

DNEVNE VESTI

Hrvatski poslanik v Rimu v avdienci pri Vojskovodnji Spoletski. Hrvatski poslanik v Rimu dr. Perić je bil s soprogo sprejet v Firenci v avdienci pri vojskovodnji Spoletski. Po prisrčnem razgovoru je vojskovodnja povabila poslanika in njegovo soprogo na obed.

Važna posvetovanja v Zagrebu. Zunanji minister dr. Lorković je je sprejel v ponedeljek dopoldne in zvečer nemškega poslanika Siegfrieda von Kascha in italijanskega poslanika Casertana. Zvečer je bil v poglavni vili izredni šestanec ministrskega sveta pod vodstvom poglavnika samega. Prisostvovali so mu vsi člani vlade in tudi maršal Kvaternik. Tem posvetovanjem pripisujejo veliko važnost.

Umetniško sodelovanje s tujino. Za ureditev kulturnih odnosov in sodelovanja med Italijo in prijateljskimi državami je minister za ljudsko kulturo odredil, da ustanove in koncertne družbe ter opere in zasebni impresariji ne smejo sklepati pogodb s solisti, koncertnimi pevci in pevkami, dirigenti in umetniškimi ansambli v tujini brez predhodne odobritve ministrstva za ljudsko kulturo. Enako ne smejo italijanski impresariji sklepati pogodbe z ustanovami in podjetji v drugih državah brez dovoljenja ministrstva.

Poj milijona za bolnico. Prefekt v Novari je sporočil ravnatelju bolnišnice v Verbaniji, da je Duce prispeval kot izredno pomoč pol milijona bolnišnici, kar so meščani Verbanije in prebivalstvo sprejeli z velikim navdušenjem.

Kraljevski vrtovi v Neaplju preurejeni v zelenjadne vrtove. Po odredbi Piemontskega princa so kraljevske vrtove v Neaplju preuredili v zelenjadne vrtove. Pri delu bodo razdelili brezplačno potrebni in ubogim v okolici vrtov. Tudi krasen park Floridiane ob Vomeru, ki je kraljevska last so preuredili v zelenjadni vrt.

954 umetnikov na razstavi v Bergamu. 14. septembra bo minister za narodno vzgojo v Bergamu otvoril tretjo nagradno razstavo slikarstva, na kateri bo razstavilo 954 umetnikov. V žiriji bo ministar za narodno vzgojo zastopal Guillelmo Pachioni.

Obletnica smrti papeža Pija X. Včeraj je poteklo 28 let od smrti papeža Pija X. V Vatikanu so bile ob tej priliki slovesne službe božje, katerih se je udeležila množica vernikov, ki je tudi molila ob papeževem grobu.

Za vsaka večina vrata v Beogradu samo en ključ. V interesu javnega reda in miru ter varnosti prebivalstva Beograda je komisar notranjega ministrstva odredil, da sme imeti v vsaki hiši ključ od vrtnih vrat samo en stanovalec. Hišni posetniki se morajo takoj prepričati, dali so vsi hišni stanovanci pravilno prijavljeni.

500 milijonov državnih bonov za Pošto hranilnico. Komisar finančnega ministrstva v Beogradu je bil pooblaščen dati Poštni hranilnici za poživitev njenih poslov v Srbiji na razpolago državnih bonov do zneska 500 milijonov din. Gre za prevzem dela kreditov bivše jugoslovenske države pri Poštni hranilnici.

Poziv visokolecem. Na rektoratu ljubljanske univerze naj se takoj zglasijo predsedniki oziroma po en odbornik naslednjih akademskih društev: Društvo slušateljev medicinske, filozofske in teološke fakul-

tete, dalje akademskih društev Vir, Veda, Pravda, Savica; klubov Ognjišče, kemikov, strojnikov, akademskih smučarske organizacije, Kladivo, Ruda, Bolgarskega akademskega društva Hristo Botev in akademiska oblast počitniške zveze. — Rektorat kr. univerze v Ljubljani.

Sreča mu je bila naklonjena. Resnično srečo je imel Gualtiero Carrara, ki je igral v loteriji na tri številke, katere je slučajno našel zapisane na koščku papirja, katerega je našel na cesti v Genovi. Dobil je 4.250 lir. Na listku so bile zapisane številke 3,59 in 47.

Zastopstvo Gila v Bolgariji. Bolgarska mladinska organizacija Branik je povabila v Sofijo 50 pripadnikov Gila, ki so jih spremljali trije oficirji. Zastopnike fašistične mladine so bolgarski tovariši prisrčno sprejeli. Mladenci se bodo mudili 20 dni v Bolgariji v taboriščih Branika.

Čudna usoda. V Vanzagju je bil pokopan kmet Riccardo Cattaneo, ki je bil žrtev čudne usode. Udeležil se je pogreba nekega kmeta, ki je utonil, vračajoč se s pogreba, pod večer pa je sam zabredel v reko Viloreto in utonil.

Važno za Spodnjejastrske lastnike zemljišč v inozemstvu. Politični komisar mesta Maribor je obvestil lastnike zemljišč v inozemstvu, da je potrebno za plačila v zvezi z upravo teh zemljišč devizno dovoljenje, ki se dobi pri deviznem uradu na Dunaju.

Baročni portal v Krškem. Znani staroslovec Otto Aumann je nedavno v Krškem očistil na starem župnišču sloveči baročni portal, ki ga je zakrivala plast malte in drugega materiala. Portal je narejen z granita in nosi letnico 1788. Iz napisu je razvidno, da je dal restavrirati prastaro župno cerkev v Krškem c. kr. župnik Ludvik de Lazarini. Otto Aumann je restavriral tudi hišo, kjer je umrl Valvasor, da je zdaj taka, kakor je bila v Valvasorjevih časih.

Nemška trgovska zbornica za Hrvatsko. Nacionalni odbor bivše Jugoslovensko-nemške trgovske zbornice v Beogradu je bil po odredbi vojaškega poveljnika v Srbiji likvidiran. Svoje delovanje je pa ustavila tudi Nemška trgovska zbornica za bivšo Jugoslavijo. Zdj se pripravljata ustanovitve Nemške trgovske zbornice za Hrvatsko. Glede Srbije pa v tem pogledu še ni nobenega načrta.

Dolenjska — njene lepote. Pod tem naslovom omenja člankar v »Slo. Narod« z dne 5. t. m. zanimivo črnomaljsko okoliščino ter načena vprašanje: »Kako so žale čisto primorske hiše v našo Belo Krajino?« Tudi jaz sem bil iznenaden lansko leto na metliškem festivalu, ko sem zaslišal znane primorske ozir. istrske napreve. Če se ne motim, je to točko izvajala četa iz Starega trga ob Kolpi.

Italijanski general o dobrih odnosih med Italijo in Hrvatsko. V soboto je izšlo v Zagrebu prvo nadaljevanje Fašističnega bulletina, ki ga izdaja Fašistično zastopstvo pri ustaškem pokretu. Buletin obsega 4 strani in na prvi strani proučuje izveček iz poglavitnega govora ob sprejemu Fašističnega odposlanstva. Uvodnik je napisal general dr. Coselschi, vodja stalnega fašističnega odposlanstva v Zagrebu, ki se izraža zelo laškavo o dobrih odnosih med Italijo in Hrvatsko.

Register prebivalstva Ljubljanske pokrajine

POGLAVJE V.

Nadzor nad voditvijo registra prebivalstva
Člen 29. Župan skrbi za uvedbo in pravilno ureditev registra prebivalstva.

V prvih 15 dneh vsakega leta mora župan sam pregledati register, da bi ugotovil:

a) ali je vojen povsem pravilno, v vseh svojih delih in ali je ažuren tudi glede vseh sprememb, kakor je predpisano po teh določbah;

b) ali so hišne mape, družinske pole in pole za zajednice, prav tako osebni listi, iz katerih je sestavljen register, izpolnjeni z vsemi zahtevanimi podatki in predpisno razvrščeni;

c) ali so vpisi izvršeni z jasno čitljivimi črkami.

Glede tega pregleda je treba napraviti v trojniku zapisnik (priloga 3), katerega morata podpisati župan in občinski tajnik ter poslati v dvojniki najdlje do 31. januarja Visokemu komisariatu.

Tretji izvod ostane v občinskem arhivu. Člen 30. Do 15. marca vsakega leta pošlje Visoki komisariat Osrednjemu statističnemu zavodu v skupnem odpravku po en izvod zapisnika (priloga 3) vseh občin pokrajine.

Tem zapisnikom je treba priložiti izčrpano poročilo, iz katerega so razvidne pomanjkljivosti in nepravilnosti, ki so bile opažene pri občinah, ki niso pravilno ravnale pri voditvi registra prebivalstva, pa tudi ukrepi za njih odpravo.

Člen 31. Visoki komisariat nadzira pravilno uvedbo in tekočo voditve registra prebivalstva v smislu teh predpisov in odreja v ta namen posebne inspekcije, pri čemer se lahko poslužuje tudi komisarijev in inspektorjev, ki se pošiljajo v občine za nadzorstvo ostalih panog javne uprave.

O vsaki inspekciji je treba napraviti zapisnik v dvojniki in po vzorcu priloge 3. Prepis vsakega zapisnika je treba poslati Osrednjemu statističnemu zavodu v 10 dneh po opravljeni inspekciji.

Člen 32. Vrhovni nadzor nad pravilno voditvijo registra prebivalstva izvršuje Notranje ministrstvo in Osrednji statistični zavod.

Osrednji statistični zavod poroča neposredno Duceju glede opazanj, katera je pri opravljanju dolžnosti vrhovnega nadzora imel priložnost ugotoviti glede voditve omenjenih registrov, poroča pa hkrati tudi Notranjemu ministrstvu in Visokemu komisariatu.

POGLAVJE VI.

Splošne in prehodne določbe

Člen 33. Za vse prijave in spremembe, ki so predpisane v teh določbah, ne sme občinski anagrafični urad od prizadetih zahtevati nikakih taks ali kakršnih koli drugih davčnin.

Spričevala, objave, izjave, potrdila in ostali dokumenti, ki so potrebni za izvajanje teh določb, so prosti takšnih znamk.

Člen 34. Do 31. decembra 1941-XX morajo občine poskrbeti za uvedbo registra prebivalstva po teh določbah na podlagi ugotovitev popisa prebivalstva, ki se je izvršil 31. julija t. l.

Tako bo služila vsaka družinska pola, ki je bila izpolnjena pri popisu prebivalstva in se nanaša na družino, stalno bivačo v občini (kar mora biti razvidno iz splošne 13 seznama A), pri osnovanju anagrafične družinske pole (obrazec A) in eventualno tudi anagrafične družinske pole za služinčad (obrazec A bis).

Za družine, ki stalno bivajo v občini, pa so bile na dan popisa prebivalstva v celoti odsotne, ker so bile v kakšni drugi občini, je treba anagrafične družinske pole (obrazec A) izpolniti na podlagi tistih družinskih pol, na katerih jih je zabeležila občina, v kateri so bili ob popisu prebivalstva.

Zato mora vsaka občina poslati pristojni občini stalnega bivališča družinske pole, na katere je popisala družine, ki so bile začasno na njenem območju.

Enako bo vsaka pola za zajednice, ki je služila pri popisu prebivalstva, služila tudi pri osnovanju anagrafične pole za zajednice (obrazec B).

Za vsako osebo, ki je navedena v seznamu A popisnih pol (družinskih in zajedniških), je treba osnovati osebni listek (obrazec C ali C bis).

Za izpolnitev podatkov, vpisanih v pole za popis prebivalstva, proti tistim, ki jih zahtevajo anagrafične pole, bo občina pozvala dotične rodbinske in zajedniške poglavarje, da se zgledajo v uradu.

Člen 35. Občinski anagrafični urad mora skrbeti, da bo 31. decembra 1941-XX objavljen razglas (gl. priloga 4), ki bo obvezel državljane, ki niso bili pozvani na občinski urad iz razlogov zadnjega odstavka prejšnjega člena, da se sami prijavijo temu uradu do 15. januarja 1942-XX.

Člen 36. Dokler ne bodo osnovane anagrafične družinske in zajedniške pole, naj služijo kot anagrafične pole družinske in zajedniške pole ljudskega popisa, na katere naj se zato vpišejo (v smislu členov 17, 18, 19) spremembe, zadevajoče na-

ravno gibanje (poroke, rojstva in smrti) in socialno gibanje (vselitve, izselitve, združitve in razdružitve rodbin, spremembe stanovanj).

Postopoma, kakor bodo anagrafične pole pripravljene in izpolnjene, je treba omenjene spremembe vpisati v same anagrafične pole.

Brž ko bodo osnovane anagrafične pole glede rodbin, ki bivajo v isti hiši, je treba osnovati zadevno hišno mapo po obrazcu D. Enako velja tudi za izpolnitev hišnih stranskih map po obrazcu D bis.

Pole ljudskega popisa je treba držati v abecednem redu imen ulic, trgov, krajev, in za vsako teh po vrstnem redu njih hišnih števil.

Pole ljudskega popisa, ki so izločene, ker je prepisane na anagrafične pole, se morajo hraniti do prihodnjega popisa prebivalstva.

Člen 37. Dokler občina ne dobi nazaj pol ljudskega popisa, pregledanih in vrnjenih od pokrajinskega popisnega urada, naj občina hrani (po abecednem redu imen ulic, trgov, krajev itd. in za vsako ulico po vrsti hišnih števil) obrazce Po bis, Rm bis, Rž bis, Um bis, Uč bis v smislu člena 8, s katerimi so ji kompetentne oblasti in uradi sporočili spremembe, povzročene po naravnem gibanju (poroke, rojstva in smrti), pri stalnem prebivalstvu.

Občina mora prav tako shraniti (v gori navedenem redu) prijave (obrazce: E, F, G, H) o spremembah pri stalnem prebivalstvu, nastalih zaradi socialnega gibanja.

Brž ko bo občina zopet v posesti pol ljudskega popisa, mora (po tem ko je izvedla selitveni postopek v smislu člena 19) takoj prenesti nanje spremembe, ki so ji bile javljene (po gori omenjenih obrazcih) med časom od 1. avgusta 1941-XIX in dnem, ko ji bo popisno gradivo vrnjeno.

Člen 38. Razveljavljajo se vsi predpisi, ki niso v skladu s temi določbami. Zato preneha prijavna služba pri kvesturi v Ljubljani in pri varnostnih organih v občinah pokrajine.

Nič se ne spreminja v pogledu prijave službe potujočega prebivalstva, naj se nastani v hotelih, prenočiščih, penzionih in podobnih gostinskih obratih ali pri zasebnih družinah; to službo opravljajo še nadalje oblastva javne varnosti in bo urejena s posebno naredbo.

Člen 39. Te določbe stopijo v veljavo z dnem objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Najkasneje do 31. avgusta 1941-XIX so dolžne vse prizadete osebe poskrbeti za predložitev prijave, za registracije in vpise, predvidene po teh določbah, glede vseh okolištin, ki se morajo prijaviti in ki so se dogodile od 1. avgusta pa do dneva, ko so stopile te določbe v veljavo.

Ljubljana 12. avgusta 1941-XIX.

Visoki Komisar
za Ljubljansko pokrajino:

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli

Emilio Grazioli